

Quddiem l-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz Nru. 396/2016

ND (“l-ilmentatur”)

vs

Bank of Valletta p.l.c. (C2833) (“BOV”,
“il-provditur tas-servizz” jew “il-Bank”)

Seduta tat-12 ta’ Settembru 2018

L-Arbitru:

Ra l-ilment, li qed isir kontra l-provditur tas-servizz, li jittratta l-investment fil-*La Valette Multi Manager Property Fund* (“LVMMPF” jew “Fond”), sottofond tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.*

Fl-10 ta’ Ottubru 2006, l-ilmentatur ghamel investment ta’ €26,000.03 fil-Fond.¹ L-investment fil-LVMMPF sar fuq il-bazi ta’ parir ta’ investment li inghata lill-ilmentatur minn ufficjal tal-Bank.²

L-ilmentatur issottometta li l-informazzjoni li l-Bank ipprova lill *Mazars* li fuqha gie ikklassifikat bhala *experienced investor* hija zbaljata u tat stampa hazina tal-profil u tas-sitwazzjoni tieghu.³ Huwa ssottometta li ma kienx jaghmel sens li gie ikklassifikat bhala investitur b’esperjenza fuq il-bazi biss li kellu investiti aktar minn USD50,000.⁴

---

¹ A fol 16

² A fol 36

³ A fol 7

⁴ *Ibid.*

Gie sottomess li *I-Fact Finds* maghmula mill-BOV, fejn l-ilmentatur gie indikat li kellu *overall scoring* ta' avventuruz bhala attitudni ghall-investment,⁵ u kien ikklassifikat bhala klijent minghajr dipendenti,⁶ ma kinux korretti. L-ilmentatur sahaq li ma kellux ikun ikklassifikat bhala investitur avventuruz⁷ meta wiehed jikkonsidra n-natura u l-origini tas-somma investita, fejn dawn kienu flus minn rizarciment ta' *insurance* ghad-debilità permanenti ta' 100% li sofra t-tifel tieghu wara li kien involut f'incident tat-traffiku.⁸ Il-flus minn dan ir-rizarciment kellhom jigu investiti ghall-ahjar interest ta' ibnu.

L-ilmentatur issottometta li huwa ma kienx jaqbel li gie ikklassifikat bhala investitur ta' esperjenza ghal ragunijiet ovvjji li l-Bank kien jaf bihom.⁹ Gie sottomess ukoll li l-ufficjali tal-Bank kienu qalulu kliem ta' kuragg biex jinvesti fil-Fond.¹⁰

Qieghed jintalab li jiehu lura kumpens tat-telf li sofra minn fuq l-investment fil-Fond. L-ilmentatur baqalu jiehu d-differenza bejn l-investment li sar ta' €26,000 u s-somma li rcieva mal-Offerta ta' €17,776.79.¹¹ L-ilmentatur irrimarka li fis-€26,000, hemm inkluzja il-*commission* tal-bank.

Ra r-risposta fejn il-provditur tas-servizz wiegeb:

“L-esponenti jirrispondu illi t-talbiet tal-ilmentatur ma jistghux jintlaqghu ghar-ragunijiet segwenti kif ser jirrizulta f'aktar dettall f'din ir-risposta:

- 1. Illi in linea preliminari is-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru m'ghandux il-kompetenza taht il-ligi biex jiddeciedi dwar il-validità o meno tal-kuntratt ta' tranzazzjoni, jew jekk jorbotx il-kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet, u semmai tali kwistjoni jekk titqajjem ghandha tigi deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili b'mod esklussiv;*
- 2. Illi in linea preliminari ukoll, is-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru ghandu qabel xejn jirrifjuta li jezercita l-poteri tieghu stante tranzazzjoni li ghandha s-setgha ta'*

---

⁵ A fol 41

⁶ A fol 38

⁷ A fol 7

⁸ A fol 49 u 53

⁹ A fol 9

¹⁰ A fol 36

¹¹ A fol 33 u 116

sentenza li ghaddiet in gudikat.¹² Minghajr limitazzjoni għall-generalità tas-suespost dan jirrendi l-ilment de quo frivolu w vessatorju ai termini tal-artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta;

3. *Illi in linea preliminari wkoll, u minghajr pregudizzju għas-suespost, is-Sinjuriġa Tiegħu l-Arbitru għandu wkoll jirrifjuta li jeżercita l-poteri tiegħu fil-konfront ta' BOV stante illi s-Sinjuriġa Tiegħu l-Arbitru għandu s-setgħa li jitratta biss ilmenti li jkunu tressqu minn "klijenti eligibbli";*
4. *Illi, in linea preliminari u minghajr pregudizzju għas-suespost, il-BOV m'huwiex il-legittimu kontradittur f'dawn il-proceduri;*
5. *Illi in linea preliminari wkoll, u minghajr pregudizzju għas-suespost, l-ilmentatur la għandu d-dritt u lanqas l-interess guridiku li jipromwovi dawn l-istanzi stante li biegh u ttrasferixxa d-drittijiet kollha tiegħu inkluzi drittijiet litigjuzi fil-konfront tal-intimat, u allura ma jstax illum jeżercita dritt li m'għadux tiegħu stante li kien gie debitament trasferit inter alia lill-intimat li kontra tiegħu qieghed isir dan l-ilment, u dan jikkostitwixxi wkoll ksur tad-dritt fundamentali tal-intimat li jgawdu l-proprjetà tiegħu;*
6. *In linea preliminari ukoll, u minghajr pregudizzju għas-suespost, l-ilment huwa preskritt:*
  - (i) *Kwalunkwe azzjoni li għandha l-effett li tirrexxindi l-kuntratt li bih l-ilmentatur ittransiga ma' l-intimat hija preskritta bit-trapass ta' sentejn u dan abbazi tal-artikolu 1222 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta; u*
  - (ii) *Minghajr pregudizzju għas-suespost, anke li kieku għall-grazzja tal-argument il-kuntratt ta' tranzazzjoni kellu jigi skartat, it-talbiet tal-ilmentatur msejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbiltà extra contrattuale jew aquiliana huma preskritti ai termini tal-artikolu 2153 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta.*
7. *Minghajr pregudizzju għas-suespost, l-ilmentatur gie meqjus li jikkwalifika bħala 'experienced investor' skont l-Independent Review ta' Marccus Partners and Mazars Group u għalhekk semmai għandu juri li huwa 'inexperienced investor';*

---

¹² Artikolu 1729(1) tal-Kodici Civili – Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta

8. *Fil-mertu, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, illi fi kwalunkwe kaz l-ilmentatur ma soffra ebda dannu bhala rizultat ta' xi imgiba illegali tal-intimat, u li fl-ebda cirkostanza l-intimat, ma huwa responsabbli ghall-hlas lill-ilmentatur ta' kwalsiasi somma in linea ta' danni jew xort'ohra;*
9. *L-ispejjez ta' dawn l-istanzi ghandhom jigu ssopportati mill-ilmentatur.*¹³

Sema' lill-partijiet u ra l-affidavits tagghom.

Ra l-atti l-ohra tal-kaz.

Jikkonsidra:

Preliminari

Sfond u Fatti Ewlenin

Fit-13 ta' Settembru 2005, twaqqaf il-*La Valette Multi Manager Property Fund* ("LVMMPPF" jew "il-Property Fund" jew "il-Fond"), sottofond tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.* ("SICAV"). Fir-rigward tal-*La Valette Funds SICAV p.l.c.*, il-*Valletta Fund Management Ltd.* ("VFM") u l-*Bank of Valletta p.l.c.* ("BOV") kienu rispettivament il-*Manager* responsabbli ghall-amministrazzjoni generali u l-immanigjar tal-investimenti tas-SICAV u tal-Fond filwaqt li l-BOV gie inkarigat bhala *Custodian* tas-SICAV u tal-Fond.

Il-BOV kien ukoll intermedjarju, biegh u ta pariri lill-investituri tal-Fond, u anke kien inkarigat mid-distribuzzjoni tal-ishma fil-Fond. *Insight Investment Management Ltd.* kienu ingaggati mill-VFM bhala '*Sub-Investment Manager*' sabiex ikunu jistghu jassistu fl-immanigjar tal-assi tal-Fond.

Dan il-Fond kien licenzjat mill-MFSA bhala fond li kellu jinbiegh bhala *Professional Investor Fund (PIF)* lil investituri ta' esperjenza u dan skont il-ligijiet, regoli, kundizzjonijiet tal-licenzja, *guidelines* li ghandhom x'jaqsmu ma' investimenti ta' dan it-tip. Dan ifisser li dan il-Fond kien wiehed regolat u dovut isegwi dawn in-normi.

---

¹³ A fol 58 u 59

Dan il-Fond beda jinbiegh fuq skala kbira, fost l-ohrajn mill-Branches tal-BOV u inbiegh, mhux biss lil investituri professjonali, imma wkoll lil hafna *retail clients*. Numru kbir ta' investituri hadu sehem f'dan il-Fond referut ukoll fil-qosor f'din id-decizjoni bhala l-*"Property Fund"* jew *"LVMMPF"*.

Kif rikjest mil-ligi, meta tnieda dan il-Fond hareg is-*Supplementary Prospectus* tal-1 ta' Settembru 2005, u diversi Prospetti Supplimentari ohra.

L-ghan tal-Fond gie deskritt bhala wiehed li jinvesti fil-proprjeta' biex jipprovdi lill-investituri tieghu dhul u tkabbir fil-kapital billi jinvesti f'fondi ohra ta' investimenti li jinvestu fil-proprjeta'.

Skont is-*Supplementary Prospectuses* li hargu l-provdituri, kien hemm diversi restrizzjonijiet, fosthom, restrizzjoni kif jinvestu li kienet taqra hekk:

*"The limit on the level of gearing that the Fund's underlying real estate property funds may be exposed to is of a maximum of 100% of their respective net assets."*¹⁴

F'Settembru 2007, il-prezz ta' kull sehem beda niezel. Fis-7 t'Awwissu 2008, il-VFM infurmat lill-investituri li kien qed jigi sospiz il-fidi mill-Fond b'effett immedjat liema fidi baqa' sospiz sal-2010. Dan kien ifisser li min kellu bzonn il-flus u ried jifdi l-investment tieghu ma setax.

Fl-2010 saru laqghat ghall-investituri bl-iskop li jigu mwaqqfa *"Side Pocket"* u *"Main Pool"* li gew deskritti mid-Diretturi tas-SICAV bhala: is-*Side Pocket* li kien jinkludi dawk il-fondi li kien investa fihom il-Fond li kellhom *"it-talbiet ta' fidwa sospizi jew differiti u/jew issuspendew id-determinazzjoni tal-valur nett tal-assi"*, filwaqt li fil-*Main Pool* iddahhlu *"l-assi li kienu zammew livell sufficjenti ta' likwidita' u li ghalihom il-kumpanija tinsab f'pozizzjoni li tistabilixxi valur kredibbli."*

L-azzjonisti inghataw ishma maghrufin bhala *Side Pocket Shares* u *Main Pool Shares*.

---

¹⁴ Din ir-restrizzjoni hija indikata bhala *Investment Restriction (v)* fil-Prospett Supplimentari originali tal-1 ta' Settembru 2005, u fi Prospetti Supplimentari ohra ta' wara b'eccezzjoni fis-*Supplementary Prospectus* tat-18 t'Awwissu 2010, fejn hi mnizzla bhala Restrizzjoni Numru (vi). Ghalhekk se tigi referuta fit-text kollu ta' din id-decizjoni bhala *"Investment Restriction (v)"*, fil-qosor *"IR(v)"*.

Il-Malta Financial Services Authority (“MFSA”), ir-regolatur tas-settur, dehrilha li kellha taghmel diversi inkjesti biex tistabbilixxi l-fatti u taghti dawk id-direzzjonijiet li kienet tista’ taghmel skont il-ligi.

Filwaqt li kienu ghaddejjin inkjesti mill-MFSA li kien ghadhom ma gewx konkluzi, il-BOV, ghan-nom tieghu kif ukoll ghall-Grupp BOV inkluza l-VFM, ghamel dik li ssejhet Offerta¹⁵ sabiex jixtri l-ishma tal-investituri fil-fond bil-prezz ta’ €0.75 kull sehem. Din l-Offerta harget fis-26 ta’ Mejju 2011,¹⁶ u l-investituri kellhom jiddeciedu jekk jaccettawhiex jew le sat-30 ta’ Gunju 2011.

Din l-Offerta kienet wahda kundizzjonata, it-termini u l-kundizzjonijiet taghha stabbiliti mill-BOV minghajr ebda diskussjoni taghhom mal-investituri. Fosthom, iddahhlet il-kundizzjoni li min ser jaccetta l-Offerta kien qed jirrinunzja ghal kwalunkwe drittijiet legali li kellu jew jista’ jkollu kontra l-Grupp BOV, id-Diretturi tal-Bordijiet taghhom u l-impjegati.

F’ittra li baghat il-BOV lill-investituri¹⁷ inghad lilhom li setghu jaccettaw l-Offerta u setghu ma jaccettawhiex, u gie enfazzat li ftehim bonarju skont it-termini u kundizzjonijiet tal-istess Offerta kienet l-ahjar triq biex jiggu evitati proceduri twal fil-Qorti.

Dawn it-termini tal-Offerta ma kinux accettabbli ghall-MFSA.

Fit-28 ta’ Gunju 2011, jigifieri jumejn qabel ma ghalqet l-Offerta, l-MFSA, skont l-Artikolu 15 tal-*Investment Services Act*, harget direttiva lill-BOV li kienet tghid li l-accettazzjoni tal-Offerta kellha tkun minghajr pregudizzju ghad-drittijiet li investituri seta’ kellhom ghal kumpens jew, addirittura, li jiggu mpoggija fis-sitwazzjoni finanzjarja li kellhom qabel ma ghamlu l-investment fil-Fond.¹⁸ Din id-Direttiva kienet giet appellata mill-BOV quddiem il-*Financial Services Tribunal*, però, liema appell ma baqax jigi segwit.

Diversi ilmenti li kienu ghamlu l-investituri mal-MFSA kien ghadhom mhumiex decizi.

---

¹⁵ Referuta fit-test kollu ta’ din id-decizjoni wkoll bhala “l-Offerta”.

¹⁶ Ittra mibghuta mic-*Chairman* tal-BOV f’isem il-Grupp BOV datata 26 ta’ Mejju 2011.

¹⁷ *Ibid.*

¹⁸ *Media Release* 3/11/2011

Sadanittant, sitt ijiem qabel ghalqet l-Offerta, jigifieri fl-24 ta' Gunju 2011, l-MFSA harget zewg rapporti dwar il-mod kif il-provdituri tas-servizz kienu investew il-flus tal-investituri in konnessjoni mar-restrizzjonijiet ta' investment u dwar il-monitoragg tal-istess Fond.

F'dawn ir-rapporti, l-MFSA sabet li l-BOV u l-VFM kienu ikkommettew diversi nuqqasijiet.

Fir-rapport datat l-24 ta' Gunju 2011,¹⁹ li kien jittratta dwar l-obbligi li kellu l-BOV fil-monitoragg ta' *compliance* mal-*Investment Restrictions* inseriti fil-Prospett Supplimentari, l-MFSA sabet diversi nuqqasijiet, fosthom, li:

- i. il-BOV applika hazin l-*Investment Restriction (v)* tal-Prospett Supplimentari u, ghalhekk, naqas mill-obbligi tieghu "*of care and diligence required of Licence Holders with regard to their conduct of business*";²⁰
- ii. il-BOV naqas mir-responsabbiltajiet tieghu li jissorvelja li l-Fond jaderixxi mal-*Investment Restriction (v)* u, ghalhekk, ma mexiex mal-obbligu tieghu ta' "*due care and diligence in the best interests of the Fund and its unit holders*";²¹ li l-BOV ma kellux procedura tajba (*proper procedures*) sabiex ikun jista' jissorvelja lill-VFM u *Insight* fil-*Leverage Investment Restriction* u ma kisibx informazzjoni bizzejjed sabiex ikun inkonfortat li l-Fond kien qed jigi, "*managed in line with Investment Restriction (v) to enable accurate reporting in the annual Custodian Report to unit-holders*";²² li kellu deficjenzi fiz-zamma tar-*records* tieghu.²³

Minhabba dawn in-nuqqasijiet, l-MFSA imponiet multa amministrattiva fuq il-BOV ta' €197,995.²⁴

Fir-rapport l-iehor dwar il-VFM, bl-istess data tal-24 ta' Gunju 2011, l-MFSA sabet nuqqasijiet fil-qadi ta' dmirijietha ghal dak li ghandu x'jaqsam mad-dmirijiet taghha ghall-osservanza tal-*Investment Restrictions* tal-Fond. Fost dawn in-nuqqasijiet, l-MFSA semmiet li l-VFM kienet applikat hazin l-*Investment*

---

¹⁹ Report on the MFSA's investigation on the manner in which Bank of Valletta p.l.c. fulfilled its duties with regards to the monitoring of compliance with the La Valette Multi Manager Property Fund Investment Restrictions.

²⁰ *Ibid.* p 8

²¹ *Ibid.* p 9

²² *Ibid.*

²³ *Ibid.* p 10

²⁴ *Ibid.*

Restriction (v) u, ghalhekk, “*having therefore fallen short of the level of care and diligence required*” u kisret diversi regoli li kienu japplikaw ghalha u ma kinitx agixxiet fl-interess tal-klijenti u tas-suq. Kellha wkoll deficjenzi biex tissindika kif kienu qed jinvestu l-fondi l-*Insight* li kien is-*Sub-Manager*.²⁵ L-*MFSA* immultat lill-*VFM* is-somma ta' €149,821.

Il-*BOV* hareg *Company Announcement* li tghid li kien se jappella din id-decizjoni tal-*MFSA*. Però, f'*Company Announcement* li hareg, sussegwentement, fit-18 ta' Lulju 2011, il-Bank habbar li mhux ser jappella ghaliex kellu konkorenza kbira ghall-*Offerta* u, flimkien mal-*VFM*, ma ridux itawlu l-kwistjoni.

Ir-rapport l-iehor dwar prattici ta' bejgh ta' *units* fil-*Property Fund*, l-*MFSA* hargitu fit-22 ta' Gunju 2012, kwazi sena wara li ghalqet l-*Offerta*.

L-*MFSA* sabet diversi nuqqasijiet fosthom: nuqqas ta' pariri tajbin (*inappropriate*) lill-klijenti kif ukoll sabet prattici ta' “*misleading information*” lill-klijenti, kif ukoll ksur ta' diversi regolamenti li jirregolaw it-thaddim tan-negozju applikabbli dak iz-zmien.²⁶

Ghalhekk imponiet multa amministrattiva fuq il-*BOV* ta' €203,350.

Il-Bank hallas il-multa u l-appell li kien ghamel quddiem it-Tribunal ghas-Servizzi Finanzjarji kontra parti minn din id-decizjoni li gie irtirat mill-*BOV* minghajr ma accetta l-ebda responsabbiltà legali.

Ghall-*MFSA*, l-*Offerta* ma kinitx ikkonkludiet il-kaz, kif kienet l-intenzjoni tal-*BOV* li min jehodha kien ikun qed icedi kwalunkwe dritt legali kontra l-*BOV*. Fil-fatt, permezz ta' Direttiva tat-28 ta' Gunju 2011, l-*MFSA* obligat lill-Bank biex jizgura illi l-accettazzjoni ta' din l-*Offerta* kellha tkun minghajr pregudizzju ghal kwalunkwe dritt li whud mill-investituri kellhom ghal kumpens jew, addirittura, jergghu jitpoggew fil-qagħda finanzjarja tagħhom qabel ma investew fil-*Property Fund*.

Permezz ta' ittra tal-1 ta' Gunju 2012,²⁷ l-*MFSA* infurmat lill-*BOV* li kienet se tigi appuntata kumpanija professjonali li tagixxi b'mod indipendenti sabiex, fost

---

²⁵ *Ibid.* p. 8-9

²⁶ *Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund.*

²⁷ Ittra mid-Direttur Generali tal-*MFSA* lic-*Chairman* tal-*BOV* annessa bhala *Exhibit 1* quddiem il-*Financial Services Tribunal* fil-kaz: *BOV vs MFSA*.

affarijiet ohra, kellha tikklassifika lill-investituri bhala dawk li kienu jikkwalifikaw bhala “*experienced investors*” u ohrajn li ma kinux jikklassifikaw bhala “*experienced investors*”, bl-intenzjoni li min ikun eligibbli jithallas kumpens mill-BOV.

Giet appuntata id-ditta ta’ *Mazars*, li r-rapport taghhom tlesta fil-21 ta’ Jannar 2013.²⁸ L-MFSA ghaddiet lista ta’ investituri li, skont dan ir-rapport, kellhom jinghataw kumpens, u l-BOV hallas lil dawk l-investituri li kienu eligibbli skont ir-rapport tal-*Mazars*.

Skont dawn il-kriterji gie deciz min kellu jinghata kumpens u min ma kellux jinghata kumpens. Minkejja li l-BOV kien nizzel fl-Offerta li din kienet tikkonkludi l-kaz ghal min jaccettaha, (*in full and final settlement*), xorta wahda ghamel hlasijiet lil diversi investituri skont kif stabbilit mill-*Mazars*.

Il-*Bank of Valletta p.l.c.*, f’isem il-Grupp, hallas din id-differenza lil numru ta’ investituri, izda ohrajn li nstabu li kellhom “*l-esperjenza*” jew li t-tranzazzjoni kienet fuq bazi ta’ “*Execution Only*” ma inghatawx id-differenza bejn dak li investew u l-ammont imhallas bl-Offerta jew minghajrha.

Eccezzjonijiet Preliminari

Eccezzjonijiet dwar Gurisdizzjoni

Il-provditur tas-servizz qajjem tlett eccezzjonijiet dwar il-kompetenza fis-sens li l-Arbitru m’ghandux jisma’ dan il-kaz ghaliex m’ghandux il-kompetenza taht il-ligi li jiddeciedi dwar kuntratt ta’ tranzazzjoni bejn il-partijiet li saret *res judicata* liema kwistjoni tista’ titqajjem biss quddiem il-Prim’Awla tal-Qorti Civili b’mod esklussiv; li ghalhekk l-ilment huwa wiehed frivolu u vessatorju *ai termini* tal-Artikolu 21(2)(c) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta’ Malta, u li fil-konfront tal-BOV l-ilmentatur mhuwiex “klijent eligibbli”.

L-Arbitru ser jittratta dawn l-eccezzjonijiet dwar kompetenza flimkien.

L-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji gie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Ligijiet ta’ Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tieghu. Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet

---

²⁸ *Mazars - Independent Expert’s Report, 21 January 2013.*

jew il-materja li dwarha jigi mitlub jiddeciedi, izda hija stabbilita fuq kriterji oggettivi li l-legizlatur deherlu li ghandu jistabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta,²⁹ l-Arbitru ghandu l-kompetenza li *“jisma’ lmenti skont il-funzjonijiet tieghu taht l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imgiba ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji.”* M’hemm l-ebda kwalifika dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista’ jisma’ kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eligibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att.

Dan huwa imsahhah minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bhala dik li *“jittratta lmenti mressqa minn klijenti eligibbli.”* L-istess, m’hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa’ fil-parametri tal-istess Kap. 555.

Ghalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun *“klijent eligibbli”* u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun *“provditur tas-servizzi finanzjarji”* skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

“Klijent eligibbli” huwa definit bhala: *“klijent li jkun konsumatur ta’ provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lili l-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovdi xi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta’ xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.”*³⁰ L-istess artikolu jipprovdi li *“klijent’ ghandu jinkludi, persuna fizika, inkluzi s-successuri taghha fit-titolu jew mikrointrapriza.”*

Il-ligi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

*“provditur tas-servizzi finanzjarji’ tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun gie licenzjat jew awtorizzat xort’ohra mill-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta skont l-Att dwar l-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta’ Malta jew kull ligi ohra tas-servizzi finanzjarji, inkluz izda mhux limitat ghal servizzi ta’ investiment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta’ kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni...”*³¹

---

²⁹ Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555

³⁰ Kap. 555, Art. 2

³¹ *Ibid.*

L-ilmentatur odjern huwa klijent eligibbli filwaqt li l-provditur tas-servizz huwa provdituri tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq citat.

Ghalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tiskatta hekk kif jigu sodisfatti dawn ir-rekwiziti tal-ligi u, galadarba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwiex ristrett biex jisma' ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tieghu, basta jkun marbut ma' xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u moghti minn provditur ta' servizz li jaqa' taht id-definizzjoni tal-ligi.

Il-legizlatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru hlief ghal dak li jipprovdi l-istess Att. Perezempju, l-Arbitru jista' jisma' kazi li jmorru lura sal-1 ta' Mejju 2004, (u mhux aktar), u *“jista' jaghti rimedju pekunjarju ghal kull ilment sa massimu ta' €250,000.”*

Li kieku l-legizlatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fic-cirkostanzi li qed jghid il-provditur tas-servizz, allura kieku kien jaghmel hekk, imma dan il-legizlatur m'ghamlux.

Ghalhekk l-Arbitru qed jichad l-eccezzjonijiet dwar kompetenza u, galadarba gie deciz li l-ilmentatur huwa klijent eligibbli u jista' jressaq l-ilment, allura m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tieghu u ser jikkonsidrah.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qal il-provditur tas-servizzi finanzjarji li qed isostni li l-kaz huwa wiehed maghluq ghaliex sehhet tranzazzjoni bejn il-partijiet liema tranzazzjoni ghandha l-effett ta' res judicata bejn il-partijiet.

U, in sostenn ta' dan, il-provditur tas-servizz jaghmel referenza ghal dak li jipprovdi l-Kodici Civili.

M'hemm l-ebda dubju li l-provditur tas-servizz kien qed joffri, servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-provditur tas-servizz mhuwiex kumpanija ordinarja li dahlet f'xi kuntratt semplici ma' kontraent iehor, imma l-provditur tas-servizz huwa kumpanija li tahdem fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u hija soggetta ghal skrutinju akbar, anke minn regoli *ad hoc*, li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jigi protett l-investitur.

Dan gie enfasizzat mill-MFSA fir-rapport taghha tal-22 ta' Gunju 2012,³² fejn ghamlitha cara li l-BOV kien suggett ghall-*guidelines* applikabbli qabel l-2007 u l-*Investment Services Rules* minn Novembru 2007.

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummercjant u, ghalhekk, japplikaw ghal din ir-relazzjoni guridika kemm ligijiet, regoli u regolamenti Prattici u professjonali stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet supervizjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke ligijiet u Direttivi³³ li saru biex jaghtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni guridika li nholqot bejn l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz m'hijjex wahda regolata esklussivament mill-Kodici Civili u fejn *si tratta* relazzjoni bejn konsumatur u kummercjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Ligijiet ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintuzaw espressjonijiet mhux gusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodici Civili u l-Kodici tal-Kummerc.³⁴

L-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Kaz Nru. 028/2016 deciz minnu fit-23 ta' Frar 2018,³⁵ u semma r-ragunijiet ghalfejn ma sehhetx tranzazzjoni bejn il-provdituri tas-servizz u l-konsumatur.

L-Arbitru spjega li anke skont decizjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kuncett tal-*pacta sunt servanda* f'dawn il-kazi fejn *si tratta* kuntratt bejn konsumatur u kummercjant kellu l-limitazzjonijiet tieghu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-Kuntratt ta' Accettazzjoni saru f'cirkostanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq ghazla hliet li jaccetta din l-Offerta; u l-klawsoli tal-Offerta fil-bidu taghha, u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed icedu d-drittijiet litigjuzi taghhom, jew li b'xi mod kienu qed icedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, ghandhom jitqiesu klawsoli ingusti u pprojbiti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddahhlu.

---

³² Report on the MFSA Investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund.

³³ Kap. 555, Art 19(3)(c)

³⁴ Kap. 378 Art. 47(B)

³⁵ Link: <https://financialarbiter.org.mt/en/About-Us/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>

Galadarba dawn il-klawsoli tqiesu li m'ghandhom l-ebda effett, ghalhekk jitqies li ma sehhet l-ebda tranzazzjoni bejn l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-kaz.

Peress li kif inghad l-Arbitru dahal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod "*ekonomiku u mhaffef*",³⁶ qieghed jaghmel referenza ghal dak li gie deciz minnu fil-Kaz Nru. 028/2016 fit-23 ta' Frar 2018,³⁷ u r-ragunijiet u l-motivazzjoni li ta f'dak il-kaz f'dan ir-rigward, ghandhom jghoddu wkoll ghal dan il-kaz.

Ghalhekk l-Arbitru qed jichad dawn l-eccezzjonijiet.

Eccezzjoni li l-BOV m'huwiex il-Legittimu Kontradittur

Dwar l-eccezzjoni li l-BOV mhuwiex il-legittimu kontradittur, l-Arbitru m'ghandux ghalfejn jidhol wisq fil-fond ta' din l-eccezzjoni ghax jidher evidenti li kien il-BOV li biegh il-prodott u pprovda parir ta' investiment fuq il-prodott lill-ilmentatur u l-ilmentatur huwa gustifikat li jaghmel l-ilment kontra min bieghu u tah il-parir fuq il-prodott.

Il-provditur tas-servizz dahal f'obbligi kuntrattwali mal-ilmentatur u, ghalhekk, huwa evidenti li huwa l-legittimu kontradittur. Minhabba n-natura tal-ilment li hija limitata ghal kif inbiegh il-prodott lilu u kif huwa gie kklassifikat bhala *experienced investor* mill-Bank, ghalhekk huwa l-*Bank of Valletta p.l.c.* biss li ghandu jwiegeb ghal dan l-ilment.

Eccezzjoni li l-Ilmentatur m'ghandux Interess Guridiku

Dwar l-interess guridiku tal-ilmentatur, l-Arbitru jhoss li jkun adegwat li jinghad li l-ilmentatur ghandu interess reali, attwali u personali u johrog minn vjolazzjoni ta' dritt. L-ilment li ghamel jista' jipproduci rizultat pekunjarju jew vantagg ghalih u huwa guridiku u bbazat fuq dritt pretiz u, ghalhekk, ghandu interess guridiku. Barra minn hekk, galadarba huwa "klijent eligibbli" skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta huwa ghandu id-dritt iressaq l-ilment tieghu quddiem l-Arbitru.

---

³⁶ Kap. 555, Art 19(3)(d)

³⁷ Dan il-kaz jinsab fuq il-*link*: <https://financiararbiter.org.mt/en/About-Us/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>

Eccezzjonijiet dwar Preskrizzjoni

Il-provditur tas-servizz qed jeccepixxi l-preskrizzjoni a bazi tal-Artikoli 1222 u 2153 tal-Kodici Civili.

Skont l-Artikolu 1222, kwalunkwe azzjoni li ghandha l-effett li tirrexxindi kuntratt hija preskritta bit-trapass ta' sentejn.

L-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 qed jigi invokat ghaliex skont il-provditur tas-servizz it-talbiet tal-ilmentatur huma msejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbiltà *extra contrattuale* jew *aquiliana* u huma preskritti skont l-istess artikolu.

Dwar l-ewwel eccezzjoni tal-preskrizzjoni ibbazata fuq l-Artikolu 1222(1) tal-Kodici Civili, l-istess artikolu jistabbilixxi li: *“Meta l-ligi f’xi kaz partikolari ma tistabbilixxix zmien aqsar, l-azzjoni ghar-rexxissjoni minhabba vjolenza, zball, eghmil doluz, stat ta’ interdizzjoni, jew nuqqas ta’ età, taqa’ bil-preskrizzjoni eghluq sentejn.”*

Jigifieri dan l-artikolu jghodd ghal meta min jiftah azzjoni, f’dan il-kaz ilment quddiem l-Arbitru, dik l-azzjoni tkun ibbazata fuq ir-rexxissjoni. L-ilmentatur mhux qed jitlob rexxissjoni tal-obbligazzjoni u, ghalhekk, mhuwiex il-kaz li jigi applikat l-Artikolu 1222 (1) tal-Kodici Civili.

Ghalhekk din l-eccezzjoni qed tigi michuda.

L-eccezzjoni l-oħra tal-preskrizzjoni hija bbazata fuq l-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 li jghid li *“L-azzjoni għall-hlas tal-hsarat mhux ikkagunati b’reat taqa’ bi preskrizzjoni bl-eghluq ta’ sentejn.”*

Dwar din il-preskrizzjoni l-Arbitru jagħmel referenza għal dak deciz fis-sentenza: **Go p.l.c. vs Charles Dimech**,³⁸ fejn il-Qorti qalet:

“Illi l-Qrati tagħna dejjem irritennew illi il-preskrizzjoni ta’ sentejn imsemmija fl-Artikolu 1917 tal-Ordinanza VII tal-1868 (dak li illum hu l-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili) hija applikabbli għad-danni extra-kontrattwali jigifieri dawk li gejjin mhux minn inadempjenza ta’ obbligazzjoni imma ‘ex delictu vel quasi’.

---

³⁸ PA, 28 ta’ Lulju 2011

Meta d-danni huma 'ex contractu' ghax gejjin minn vjolazzjoni ta' obligazzjoni, l-preskrizzjoni hija dik ta' hames snin u mhux ta' sentejn."

Barra minn hekk, kif intqal mill-Qorti tal-Appell fil-kawza **Avv. Dr. Pio M. Valletta pro et noe vs Jenő Torocsik et deciza fis-7 t'Ottubru 2016:**

"Il-preskrizzjoni ta' sentejn li tolqot l-azzjoni ghal danni li ma jkunux kagunati b'reat hija applikabbli biss fil-kaz ta' danni indipendenti minn obligazzjoni kuntrattwali (Stivala vs Colombo, PA, 9/1/1953. VOI XXXVII.ii.622)."

Fil-kaz odjern, l-ilmentatur u l-provditur tas-servizz kellhom relazzjoni kuntrattwali bejniethom meta l-provditur biegh dan il-prodott lill-ilmentatur.

Galadarba l-ilmentatur johrog minn relazzjoni kuntrattwali, u din l-eccezzjoni hija bbazata fuq preskrizzjoni relatata ma' azzjoni akwiljana, din l-eccezzjoni dwar preskrizzjoni qieghda wkoll tigi michuda.³⁹

Fil-Mertu

L-Arbitru jrid jiddeciedi dan il-kaz skont dak li fil-fehma tieghu huwa ekwu, gust u ragonevoli fic-cirkostanzi partikolari u mertu sostantivi tal-kaz.⁴⁰

Il-Fatti tal-Kaz

L-Ilmentatur

L-ilmentatur kellu 59 sena meta sar l-investment fl-LVMMPPF u kien jahdem bhala mastrudaxxa ghal rasu.⁴¹ Hekk kif deskritt fl-*affidavit* tieghu, fis-sena 1999 l-assigurazzjoni tal-vettura involuta fl-incident ta' ibnu, li fiz-zmien tal-incident kellu 19-il sena, accettat li thallas Lm500,000 bhala kumpens.⁴² L-ilmentatur spjega li b'digriet tal-Qorti "*il-flus kellhom jigu nvestiti ma' banek lokali u dan biex irendu l-ahjar apprezzament kapitali fl-ahjar interess ta' ibni*".⁴³

Fir-rikors tal-ilmentatur bhala kuratur ta' ibnu interdett l-ilmentatur kien talab lill-Qorti li tawtorrizzah jaccetta s-somma miftiehma mal-assigurazzjoni u fejn "*Lm500,000.00 tigi investita f'isem l-interdett go Bank Lokali jew Banek*

---

³⁹ Ara *Roland Darmanin Kissaun et vs GlobalCapital Financial Management Ltd.*, PA, 1/06/2017

⁴⁰ Kap. 555, Art 19(3)(b)

⁴¹ A fol 113

⁴² A fol 53

⁴³ A fol 113

Barranin, jew go stocks tal-Gvern Malti, jew go Funds ta' Banek lokali jew go Equities ta' kumpaniji kwotati fl-Stock Exchange ta' Malta u dana kollu sabiex dawn il-flus irendu l-ahjar dhul u apprezzament kapitali dana kollu fl-interess tal-interdett, liema interessi jew imghaxijiet jew apprezzament kapitali jista' wkoll jonfoq u dana fl-ahjar interess ta' ibnu".⁴⁴

Qabel ma sar l-investment fil-LVMMPPF, l-ilmentatur kellu investimenti gewwa fondi u sehem f'kumpaniji ghas-somma ta' 'l fuq minn Lm200,000.⁴⁵

Permezz tal-Offerta imsemmija aktar 'il fuq f'din id-decizjoni, l-ilmentatur kien ircieva s-somma ta' €17,776.79.⁴⁶

Il-Provditur tas-Servizz

Matul is-smigh ta' dan il-kaz, il-provditur tas-servizz ipprezenta erba' *affidavits* flimkien ma' dokumentazzjoni ohra kif gej:

Affidavit tas-Sinjura Avalon Abela – Head, Compliance & Regulatory Affairs mal-BOV Asset Management Limited^{47 48}

Mal-*affidavit* taghha gew annessi diversi dokumenti relatati mal-ilment li huma ittra datata 21 ta' Jannar 2013, li fiha l-ilmentatur qieghed jigi nformat li rrizulta li huwa kien jikkwalifika bhala "*experienced investor*" wara l-verifika tal-fajl tieghu minn *Mazars*;⁴⁹ kopja tal-*Application Form and Experienced Investor Declaration Form*;⁵⁰ kopja tal-*Contract Note*;⁵¹ prospett tal-*holdings* tal-ilmentatur;⁵² u prospett ta' *dividends/reinvestments*.⁵³

*Affidavit tas-Sur Mario Mallia – Chief Executive Officer mal-Bank of Valletta p.l.c.*⁵⁴

---

⁴⁴ A fol 53 u 54

⁴⁵ A fol 39 u 45

⁴⁶ A fol 33

⁴⁷ A fol 119

⁴⁸ Skont ir-Registru tal-Kumpaniji, it-tibdil fl-isem ghal "*BOV Asset Management Limited*" minn "*Valletta Fund Management Limited*" kien b'effett mit-22 ta' Novembru 2016.

⁴⁹ A fol 121

⁵⁰ A fol 122 - 123

⁵¹ A fol 124

⁵² A fol 125 - 128

⁵³ A fol 129

⁵⁴ A fol 130

Fl-*affidavit* tieghu saret partikolarment referenza ghall-fatt li l-investimenti fil-proprjetà immobbli kienu gew affettwati b'mod negattiv kawza tal-kriżi finanzjarja globali li hakmet is-swieq finanzjarji madwar id-dinja. Barra minn hekk, hu sahaq fuq il-fatt li l-ilmentatur kien accetta l-Offerta tal-provditur tas-servizz (€0.75), liema Offerta kienet suggetta ghal diversi kundizzjonijiet.

*Affidavit tas-Sur Kenneth Farrugia – Chief Officer Business Development mal-Bank of Valletta p.l.c.*⁵⁵

L-*affidavit* tieghu huwa iktar iffukat fuq l-irwolijiet tas-SICAV, tal-BOV Asset Management Limited (qabel VFM) bhala Manager tal-Fond, tal-Bank of Valletta p.l.c. bhala l-Kustodju tal-Fond u l-LVMMPPF innifsu kif ukoll il-komunikazzjonijiet mal-investituri. Fost dokumenti ohra, mal-*affidavit* tieghu giet ipprezentata kopja tal-Prospett Supplementari datat l-1 ta' Settembru 2005.

*Affidavit tas-Sur Peter Perotti – Chief Retail Banking Officer mal-Bank of Valletta p.l.c. u Direttur tal-La Valette Funds SICAV p.l.c.*⁵⁶

L-*affidavit* tieghu iffoka fuq is-sospensjoni tal-fidi tal-ishma fil-LVMMPPF u x'wassal ghal din is-sospensjoni, filwaqt li elenka d-diversi komunikazzjonijiet li saru mal-investituri f'dan ir-rigward. Gew ukoll ipprezentati diversi kontijiet finanzjarji tal-iskema fost dokumenti ohra relatati mal-Fond.

Ta' min jinnota li, fl-ebda wiehed mill-erba' *affidavits* ipprezentati, l-provditur tas-servizz ma ittratta l-ilment specifiku imressaq mill-ilmentatur. Apparti l-*affidavit* ta' Avalon Abela, t-tlett *affidavits* l-ohra kienu jinkludu stqarrijiet u dokumentazzjoni b'mod generali u mhux specifici ghall-ilment innifsu.

Kunsiderazzjonijiet Ohra

L-Investment hekk kif mibjugh lill-ilmentatur u aspetti ohra

L-LVMMPPF inbiegh fuq bazi ta' parir ta' investment li inghata mill-Bank hekk kif anke johrog mill-*extracts* tal-Client Fact Find li l-provditur tas-servizz ipprova lill-ilmentatur fl-ittra tieghu tad-19 ta' Gunju 2013.⁵⁷ Fil-Fact Find gie indikat, fosthom, li l-ilmentatur kien *self-employed* u kellu investimenti gewwa fondi u

---

⁵⁵ A fol 174

⁵⁶ A fol 301

⁵⁷ A fol 34-47

sehem f'kumpaniji ghat-total ta' 'l fuq minn Lm200,000. Gie indikat ukoll li *"customer has no dependants"*⁵⁸ u li l-ilmentatur kellu attitudni ghal investment bhala wahda *"adventurous"*⁵⁹ fejn gie indikat li l-oggettiv primarju tal-investment kien *"to achieve stable returns along with capital growth"*, li l-ilmentatur *"fully understands that long-term growth can sometimes entail short-term risk"* u li ghandu *"plenty of time to make up for any short-term losses"*.

Fid-deskrizzjoni tar-rakkomandazzjoni li pprovda l-Bank lill-ilmentatur biex jinvesti fl-LVMMPPF, hemm imnizzel f'wiehed mill-Fact Find li *"I recommend that you include this fund in your portfolio as it makes your portfolio more diversified and therefore you continue to minimize the risk. I recommend you invest circa 23000 euros in this fund"*.⁶⁰ F'dokumenti oħra mahruġa mill-Bank, l-ilmentatur kien infurmat li huwa kien espost hafna ghal *local equity market* u inghata l-parir li jiddiversifika u jnaqqas l-*exposure* ghal dan is-suq billi jbiegħ l-investimenti li kellu u jitfagħhom f'investimenti oħra fosthom l-LVMMPPF.⁶¹

Min-naha tiegħu, l-ilmentatur spjega li esperjenza fil-finanzi ma kellux u, għalhekk, kien fittex għajna minn esperti finanzjarji fuq l-investment tas-somma li ircieva mill-assigurazzjoni bhala kuratur ta' ibnu. Wara li kellu portafoll ta' investimenti li kien imfassal minn provditur tas-servizzi finanzjarji iehor, huwa kien iltaqa' mal-*Manager* tal-fergħa tal-Bank tal-*Marsa Cross Road* fejn kien spjega l-istorja tiegħu, u kien anke pprovdilhom kopja tad-digriet tal-Qorti fuq il-kaz tal-incident. L-ilmentatur spjega li mal-portafoll originali bdew *"mazzmien jizdiedu aktar investimenti amministrati mill-BOV"*,⁶² fejn fis-sena 2006, gie rakkomandat l-investment fl-LVMMPPF.

L-ilmentatur sahaq li ma giex infurmat li l-Fond kellu xi portata ta' riskju kbir, u li kieku qalulu dan huwa ma kienx jaccettah. Min-naha ta' dokumentazzjoni, l-ilmentatur iddikjara li *"lanqas ma inghatajt 'broucher' jew materjal iehor informattiv dwar il-prodott"*.⁶³

---

⁵⁸ A fol 38

⁵⁹ A fol 41

⁶⁰ A fol 41

⁶¹ A fol 47 u 115

⁶² A fol 113

⁶³ A fol 114

Fis-seduta tal-25 ta' Settembru 2017, l-ilmentatur iddikjara li ma qalulux li l-Fond kien *high risk* u li l-Bank kien jaf li ma riedx jaghmel investiment *high risk*, u dan anke minhabba d-digriet mill-Qorti. L-ilmentatur spjega wkoll li "*xi hadd mill-bank, però ma niftakarx x'jismu, kien qalli li dan kien tant tajjeb li anke impjegati tal-bank kienu nvestew fih, u dan kien ta' kuragg ghalija li ninvesti fih*".⁶⁴

L-akkwist tas-sehem fl-LVMMPF mill-ilmentatur fl-10 ta' Ottubru 2006, huwa evidenzjat bil-kopja tal-*Contract Note* li nharget mill-VFM.⁶⁵ Fil-formola ufficjali tas-SICAV rigward l-accettazzjoni tal-Offerta mill-ilmentatur fis-sena 2011, huwa indikat li l-ilmentatur kellu 23,702.387 *units* jew sehem fil-Fond (maqsumin bhala 12,168.810 fil-*Main Pool* u 11,533.577 fis-*Side Pocket*).⁶⁶

Mal-*Application Form* tal-ilmentatur giet kompluta *Experienced Investor Declaration Form*.⁶⁷ Hekk kif indikat fl-*Appendix V*⁶⁸ tal-Prospett Supplimentari⁶⁹ datat l-1 ta' Settembru 2005, (li huwa rifless bl-istess mod fil-Prospett Supplimentari li nhareg f'Marzu 2006), l-ebda applikazzjoni ghal dan l-investiment ma setghet tigi accettata sakemm din il-formola ma tkunx kompluta.

Sabiex investitur seta' jkun meqjus eligibbli li jinvesti fl-LVMMPF, kellu jissodisfa d-definizzjoni ta' *experienced investor*, u wahda minn tliet kriterji partikolari. Dawn it-tliet kriterji huma elenkati kemm fid-definizzjoni⁷⁰ ta' *experienced investor* fil-Prospett Supplimentari (dak ta' Settembru 2005 kif ukoll dak li hareg f'Marzu tas-sena 2006 li jirrifletti l-istess definizzjoni ta' *experienced investor*), kemm f'*Appendix V* tal-istess Prospett, kif ukoll fl-*Experienced Investor Declaration Form*.

Din il-formola tal-ahhar turi dikjarazzjoni iffirmata mill-ilmentatur li huwa kien *experienced investor* peress li fil-hames snin precedenti kien ghamel tranzazzjonijiet ta' investimenti li kienu jammontaw ghal tal-inqas is-somma ta' USD50,000 jew l-ekwivalenti.

---

⁶⁴ A fol 117

⁶⁵ A fol 16

⁶⁶ A fol 33 / 100

⁶⁷ A fol 122

⁶⁸ A fol 228

⁶⁹ A fol 178

⁷⁰ A fol 181-182

Dwar l-iffirmar tal-*Experienced Investor Declaration Form* mill-klijenti li xtraw dan il-Fond, l-Arbitru ra r-rapport tal-MFSA⁷¹ li kien sar biex l-MFSA tara xi prattici ta' bejgh (*sales practices*) kien uza l-Bank biex biegh dan il-Fond. Qabel xejn, l-MFSA ghamlitha cara li dan il-Fond ma setax jinbiegh lil kulhadd:

“The features of the Fund including its risk factors as contained in the prospectus of the Fund, made this eligible to be licensed as a professional investor fund which could be marketed only to investors who qualify as ‘experienced investors’, therefore, ‘persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved’ with regards to an investment in the Fund. Its features, including the relevant risks, made this an unsuitable product for unsophisticated retail investors or investors having a cautious risk profile. In fact, BOV's own asset allocation models for investors, when updated to include reference to the Fund in March 2006, did not recommend any exposure to the Fund for clients with a cautious risk profile.”⁷²

Ghalhekk il-fatt wahdu li l-investituri kienu iffirmaw din l-*Experienced Investor Declaration Form*,⁷³ li minghajr l-iffirmar taghha l-Bank ma setax ibieghilhom dan l-investment, ma kienx ifisser li b'daqshekk l-investituri saru verament investituri ta' esperjenza. Din il-formola, *standard form*, inghatat mill-Bank lil kull min deherlu li seta' jbieghlu dan il-Fond, li inbiegh fuq skala kbira hafna lil eluf ta' klijenti. Dan il-hsieb huwa wkoll dak li ddecidiet l-MFSA fir-rapport taghha 'l fuq imsemmi:

“Further to an exercise carried out by the Authority to verify *inter alia* the nature of the investors, it was determined that by reference to the nature of their profession/occupation, various advisory clients reviewed would be regarded as unsophisticated investors. Many investors were only regarded as experienced investors due to their self-declaration that they had carried out investment transactions amounting to at least a sum of, or equivalent to, USD50,000. In this regard, the records of BOV provided to the MFSA in relation to these investors indicate that in various instances, BOV advisors did not take

---

⁷¹ Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund 22 June 2012.

⁷² *Ibid.*, p.10, *Bold* tal-Arbitru

⁷³ Li kif ser jigi muri f'din id-decizjoni ma kinetx kompluta ghax ma kinetx konformi mal-Prospett Supplementari

reasonable steps to ensure that the said investors were indeed experienced investors before advising them to invest in the Fund, and that the Fund was suitable for these clients.⁷⁴

Mela ghall-MFSA il-fatt li l-klijenti inghataw l-*Experienced Investor Declaration Form* biex jiffirmawha ma kienx bizzejjed u kien hemm certu responsabbiltà applikabbli fuq il-provditur tas-servizz biex jizgura li l-investituri kienu tassew “*experienced investors*”. L-Arbitru jaqbel ma’ dan.

Fil-kuntest ta’ *advisory clients* hemm obbligi addizzjonali fejn kellu jigi assessjat is-*suitability* tat-tranzazzjoni ghall-klijent, apparti li wiehed kellu jiehu in konsiderazzjoni aspetti oħra bhal għal min il-Fond kien, fl-aħhar mill-aħhar, immirat jgifieri “*Experienced investors*”, hekk kif definit fil-Prospett; il-konnessjoni tal-Bank mal-Fond; u l-fatt li l-Fond kien *Professional Investor Fund* u li, għalhekk, kien jaqa’ taht regim distint u separat minn dak applikabbli għal *Retail Funds*, fejn ir-regim ta’ *Professional Investor Funds* joffri inqas protezzjoni hekk kif imsemmi b’enfasi fis-sezzjoni intitolata “*Important Information*” fis-*Supplementary Prospectus* tal-LVMMPF stess.

L-Arbitru jaqbel ukoll anke ma’ dak deciz mill-Prim’Awla tal-Qorti Civili⁷⁵ fejn iddecidiet li bl-iffirmar wahdu ta’ dokumenti f’kaz ta’ bejgh ta’ servizz finanzjarju ma kienx jeskolpa lill-provditur tas-servizz jekk wiehed ma kienx konsapevoli ta’ dak li kien qed jiffirma.

F’dan il-qasam fejn għandek espert fuq naha u konsumatur zghir fuq in-naha l-oħra, il-provditur tas-servizz għandu r-responsabbiltà li jara li l-klijent kellu “*the expertise, experience and knowledge*” li jifhem ir-riskji marbuta ma’ dak il-prodott u mhux sempliciment jitlob lill-klijent jiffirma dokumenti biex jagħmluh eligibbli fuq l-aspett biss li mtliet u giet iffirmata l-formola, minghajr ma din tinghata l-hsieb, l-attenzjoni u l-importanza dovuta u minghajr ma jigi wkoll zgurat li hemm bazi ragonevoli li tiggustifika d-dikjarazzjonijiet in kwistjoni ta’ *experienced investor* fit-totalità tagħha.

Għalhekk l-Arbitru jrid jara jekk verament l-ilmentatur kellux dik l-*expertise*, esperjenza u t-tagħrif biex jinvesti f’dan il-Fond u jekk giex dikjarat “*experienced*

---

⁷⁴ *Ibid.*, Bold u italics tal-Arbitru

⁷⁵ *Evelyn Farrugia et vs GlobalCapital Financial Management Ltd.*, 11/07/2016

investor” għaliex sempliciment gie moghti l-Experienced Investor Declaration Form biex jiffirmaha. Dan l-Arbitru jrid jagħmlu skont il-provi migjuba quddiemu mill-partijiet.

Experienced Investor u l-Experienced Investor Declaration Form

A bazi tal-kontenut tal-Prospett Supplimentari datat 1 ta' Settembru 2005, (kif ukoll fil-Prospett Supplimentari li nhareg f'Marzu 2006), l-ebda applikazzjoni għal dan l-investment ma setgħet tigi accettata sakemm l-*Experienced Investor Declaration Form* ma tkunx kompluta. Fil-fatt, is-sezzjoni *Buying, Selling and Switching*⁷⁶ tal-Prospett Supplimentari, tindika bic-car u b'mod enfasizzat li:

“No applications for investment will be accepted unless an Experienced Investor Declaration Form as set out in Appendix V accompanies it.”⁷⁷

L-istess sezzjoni tindika ukoll:

“Investment in the Fund is only suitable for investors who meet the Experienced Investor criteria as defined under the section ‘Definitions’.”⁷⁸

Taht is-sezzjoni *Definitions*⁷⁹ fil-Prospett Supplimentari, *Experienced Investor* hija definita hekk kif gej:

“Experienced investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved. An investor must state the basis on which he/she satisfies this definition, either by confirming that he/she is:

- 1. a person who has worked in the financial services sector for at least one year in a professional position, or,*
- 2. a person who has been active, for at least one year in a professional position, in the acquisition and/or disposal of real estate property funds and/or in securities linked to real estate property, or,*

---

⁷⁶ A fol 194

⁷⁷ *Ibid.*

⁷⁸ A fol 195

⁷⁹ A fol 181

3. *a person who within the past 5 years, carried out investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000.*

In case of joint Applicants, the Applicants must have either:

- i. carried out separately, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000 in which case each joint holder has to meet, individually, the Experienced Investor criteria, or,*
- ii. carried out jointly, within the past 5 years, investment transactions amounting to at least a sum of or equivalent to USD50,000 in which case, provided that they are the same joint holders, the Experienced Investor criteria may be met jointly.”*

Izda jekk, imbaghad, tinghata harsa lejn *I-Experienced Investor Declaration Form*⁸⁰ li l-ilmentatur gie ipprezentat sabiex jiffirma, **wiehed isib li hemm aspett materjali li huwa nieqes u jidher li anke fil-prattika gie injorat jew ma inghatax l-attenzjoni dovuta meta nbiegh l-istess Fond.** Dan l-aspett huwa, fil-fatt, l-istqarrija tal-bidu nett tad-definizzjoni ta' *Experienced Investor* min fuq xiex il-paragrafi sussegwenti huma msejsa.

Il-formola, fil-fatt, tiddekrivi biss it-tliet kriterji fuq liema bazi l-investitur jissodisfa d-definizzjoni ta' *Experienced Investor*, izda ma tispecifikax u ma tinkludix b'dettall u bi prominenza l-paragrafu principali u inizjali li minnu titlaq u tizvolgi l-istess definizzjoni hekk kif, fil-fatt, deskritta b'mod komplut fis-sezzjoni "*Definitions*" fil-Prospett Supplimentari.⁸¹

Fil-fatt, id-definizzjoni⁸² fil-Prospett Supplimentari ghandha klawwola inizjali kruċjali li tghid "*Experienced investors are considered as persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved*".

---

⁸⁰ A fol 122

⁸¹ A fol 181

⁸² *Ibid.*

Din l-istess klawsola principali ma gietx specificata u mnizzla fl-*Experienced Investor Declaration Form* ipprezentata lill-ilmentatur hekk kif imsemmi hawn fuq, izda l-enfasi fil-formola saret biss fuq il-paragrafi sussegwenti tad-definizzjoni. Lanqas giet ipprovduta xi evidenza li dan l-aspett seta' kien spjegat jew diskuss qabel l-investment.

Fir-rapport taghha tat-22 ta' Gunju 2012, dwar "*sales practice*" tal-BOV in konnessjoni ma' dan il-Fond, l-MFSA ukoll tat importanza lil din il-parti tad-definizzjoni ta' "*experienced investor*":

"The features of the Fund including its risk factors as contained in the prospectus of the Fund, made this eligible to be licensed as a professional investor fund which could be marketed only to investors who qualify as 'experienced investors', therefore, 'persons having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make their own investment decisions and understand the risks involved' with regard to the investment in the Fund."⁸³

L-Eligibilità tal-ilmentatur bhala *Experienced Investor*

Fl-applikazzjoni tieghu, l-ilmentatur iffirma li kien eligibbli taht it-tielet kriterju, cioè, li fil-hames snin precedenti, ghamel tranzazzjonijiet ta' investment li jammontaw ghal mill-inqas is-somma, jew ekwivalenti, ghal USD50,000.⁸⁴

Meta sar l-ezercizzju tal-*Mazars*⁸⁵ fis-sena 2011 fuq Direttiva tal-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta,⁸⁶ din id-ditta kienet rat il-fajl ghand il-provditur tas-servizz. L-ittra datata 21 ta' Jannar 2013,⁸⁷ li intbaghtet mill-Bank lill-ilmentatur tindika l-ezitu tal-ezercizzju li sar mill-*Mazars*.

F'din l-ittra gie spjegat li wara *review* tal-fajl tal-ilmentatur mill-*Mazars*, "*... it results that you qualify as an 'experienced investor' as defined in the approved*

---

⁸³ *Report by the MFSA investigation into the sales practices...etc., p.10 Bold* tal-Arbitru.

⁸⁴ Irid jigi osservat li la l-Prospett Supplimentari u lanqas l-*Experienced Investor Declaration Form* ma jaghtu indikazzjoni tas-somma ekwivalenti f'Ewro jew liri Maltin, ghalkemm id-denominazzjoni tal-fond kienet fl-Ewro.

⁸⁵ Ir-rapport jista' jtnizzel minn fuq is-sit tal-Awtorità:

<https://www.mfsa.com.mt/pages/announcement.aspx?id=5290>

⁸⁶ Din id-Direttiva kienet annessa mal-Aplikazzjoni ta' Appell li l-provditur tas-servizz kien ressaq quddiem it-Tribunal ghas-Servizzi Finanzjarji kontra l-Awtorità tas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta fit-28 ta' Gunju 2012.

⁸⁷ A fol 121

*Prospectus of the La Valette Multi Manager Property Fund (the Fund) and, consequently, you are not eligible for any additional payment from the Bank”.*⁸⁸

Il-prospett tal-*holdings*⁸⁹ tal-ilmentatur jindika diversi tranzazzjonijiet f'investimenti fl-ahhar hames snin qabel ma sar l-investment fil-LVMMMPF.

Hemm lista ta' tranzazzjonijiet kemm ta' dawk li saru f'isem l-ilmentatur fejn dawn kienu jnvolvu tranzazzjonijiet gewwa il-*La Valette Mediterranean Rim Fund* u l-*La Valette USD Money Fund*, li l-ammonti taghhom kienu jvarjaw minn USD1,000 sa USD6,000, kif ukoll f'isem l-ilmentatur bhala kuratur tat-tifel tieghu.

It-tranzazzjonijiet f'isem l-ilmentatur bhala kuratur tat-tifel tieghu skont il-prospett tal-*holdings* kienu jnvolvu bejgh jew xiri gewwa fondi bhal *La Valette Malta Bond Fund ACC*, il-*La Valette Malta Fund ACC*, il-*Vilhena Malta Fund ACC* fejn l-ammonti taghhom kienu jvarjaw minn Lm1,000 sa Lm30,000.

Permezz ta' ittra datata 19 ta' Gunju 2013, mahruga lill-ilmentatur mill-provditur tas-servizz, gie indikat li l-ilmentatur gie kklassifikat bhala *experienced investor* minn *Mazars* a bazi ta' dawn it-tranzazzjonijiet ta' investimenti:⁹⁰

- bejgh f'Mejju 2002 ta' *shares* tal-*BOV* ghall-ammont ta' Lm16,558.27;
- bejgh f'Mejju 2002 ta' *shares* tal-*HSBC Bank Malta p.l.c.* ghall-ammont ta' Lm4,319.30;
- xiri f'Ottubru 2003 tal-*6.3% IHI p.l.c. ML Bond 2013* ghall-ammont ta' Lm5,230.42;
- bejgh f'Ottubru 2003 tal-*5.9% MGS 2009 (II)* ghall-ammont ta' Lm14,686.40;
- bejgh f'Jannar 2006 tal-*Maltacom p.l.c.* ghall-ammont ta' Lm5,548.80;
- bejgh f'Jannar 2006 tal-*Malta International Airport p.l.c.* ghall-ammont ta' Lm5,687.96.

Wiehed jinnota li l-investment li sar fl-LVMMMPF qieghed f'isem l-ilmentatur.⁹¹

---

⁸⁸ *Ibid.*

⁸⁹ A fol 125-128

⁹⁰ A fol 34 u 35

⁹¹ A fol 16

Fis-seduta tat-13 ta' Novembru 2017, l-ilmentatur iddikjara izda li *“ghalkemm l-investment gie mnizzel f'ismu, però hu kien spjega lill-bank li dawn ma kinux flusu imma kien qieghed jagixxi bhala kuratur ta' ibnu u, ghalhekk, m'ghandux jitqies li dawn il-flus kienu tieghu. Il-flus tieghu kienu mizmumin separatament”*.⁹²

Konkluzjoni

- a) Irid jigi osservat li, minkejja li t-tranzazzjonijiet li kellu l-ilmentatur kienu jissodisfaw il-kriterju tal-USD50,000, jekk wiehed izomm f'mohhu d-definizzjoni b'mod holistika u kompluta, hekk kif hi specificata fid-definizzjoni tal-Prospett Supplimentari, ma hemm l-ebda bazi cara, konvincenti u ragonevoli fuq xiex wiehed jista' jqis lill-ilmentatur bhala wiehed *“having the expertise, experience and knowledge to be in a position to make [his] own investment decisions and understand the risks involved,”* li hija parti principali tad-definizzjoni ta' *experienced investor*, u dan meta wiehed iqis:
- i. li n-natura tal-investimenti l-ohra li kellu l-ilmentatur, kemm jekk f'ismu u kemm jekk bhala kuratur tat-tifel tieghu, hekk kif imsemmi fil-prospett tal-*holdings* u l-lista ta' tranzazzjonijiet ta' investimenti li inghatat lill-*Mazars* hekk kif indikat hawn fuq, kienu ta' natura differenti fejn il-fondi l-ohra li kien investit fihom kienu immirati ghal *retail investors* u jinvestu f'assi ta' natura differenti bhal *bonds* u *equities*; u l-investimenti l-ohra li kellu ma kienu lanqas relatati ma' proprjetà immobbli u, allura, l-investimenti li saru qabel kienu sostanzjalment differenti minn kif kien l-*LVMMPF*;
  - ii. il-profil tal-ilmentatur li kien jahdem bhala mastrudaxxa ghal rasu u fejn l-esperjenza f'investimenti f'ismu kienet limitata ghall-ahhar, filwaqt li l-investimenti l-ohra kienu fil-vesti tieghu bhala kuratur ta' ibnu, hu ghamilha cara li kien jiddependi fuq esperti finanzjarji biex jinvesti s-somma li rcieva mill-assigurazzjoni wara l-incident ta' ibnu.

---

⁹² A fol 958

Ghalhekk, ma jistax jigi meqjus li l-ilmentatur kellu l-“*expertise, experience and knowledge to be in a position to make [his] own investment decisions and understand the risks involved*” fl-investment *de quo*, hekk kif deskritt fid-definizzjoni ta’ *experienced investor*.

- b) L-*Experienced Investor Declaration Form*⁹³ tiddekrivi biss it-tliet kriterji fuq liema bazi l-investitur jissodisfa d-definizzjoni ta’ *Experienced Investor*, izda ma tispecificax u ma tinkludix il-paragrafu principali u inizjali li minnu titlaq u tizvolgi l-istess definizzjoni hekk kif, fil-fatt, deskritta b’mod komplut fis-sezzjoni “*Definitions*” fil-Prospett Supplimentari.

Dan l-aspett materjali huwa nieqes u jidher li anke fil-prattika gie injorat jew ma inghatax l-attenzjoni dovuta meta nbiegh l-istess Fond ghall-iskop tal-eligibilità ta’ investitur bhala *experienced investor*.

Huwa, allura, meqjus li meta l-ilmentatur kien qed jiffirma l-*Experienced Investor Declaration Form* hekk kif ipprezentata lilu, l-ilmentatur ma gix infurmat b’mod car u inekwivoku li permezz tal-firma tieghu kien qed jiddikjara li huwa ghandu “*expertise, experience and knowledge*” li jista’ jifhem ir-riskji involuti u, ghalhekk, huwa jista’ jiehu decizionijiet dwar l-investment.

Il-provditur tas-servizz dgħajjed id-definizzjoni ta’ *Experienced Investor* meta wiehed jara kif ghazel li japplika fil-prattika l-eligibilità tal-investitur fil-kuntest ta’ *Experienced Investor*, fejn dan gie relattivament applikat b’mod superficjali jew mhux komplut, izjed u izjed, meta wiehed jikkonsidra l-profil tal-ilmentatur u n-natura tal-investimenti li kellu qabel hekk kif digà msemmi.

- c) Meta l-Bank biegh il-prodott, kellu jiehu certu mizuri ragonevoli biex jara li investitur jissodisfa b’mod konkret id-definizzjoni ta’ *Experienced Investor*, u dan ghall-interess tal-klijent tieghu stess li kien qiegħed jidhol fi *Professional Investor Fund* u mhux f’xi fond għal *retail investors*.⁹⁴ Dan, izjed u izjed, fil-kuntest fejn il-Bank kien qiegħed ibiegh prodott immanigjat u mahrug minn

---

⁹³ A fol 122

⁹⁴ Fis-sezzjoni intitolata “Important Information” f’pagna 6 tal-Prospett Supplimentari datat 1 ta’ Settembru 2005, (li hija riflessa bl-istess mod fil-Prospetti Supplimentari li hargu fit-2006), hemm, fil-fatt, imnizzel li *PIFs*, jgħid li “*Professional Investor Funds*” huma fil-fatt “*Non-Retail Schemes*”.

kumpanija affiljata mieghu stess (hekk kif johrog mill-Prospett Supplimentari tal-LVMMPPF) u fejn wiehed huwa ghalhekk mistenni li jezercita izjed prudenza u diligenza fic-cirkostanzi.

- d) Ghalkemm id-ditta *Mazars* harget bil-konkluzjoni ta' natura teknika li l-ilmentatur kien "*Experienced Investor*" u, allura, eligibbli li jinvesti f'dan il-Fond, dan ma jfissirx li awtomatikament kellu jinghata parir biex jixtri dan l-investment jew jiggustifika b'xi mod il-bejgh tal-Fond lill-ilmentatur.
- e) Wiehed irid jara aspetti oħra, fosthom, l-analizi tal-profil ta' riskju tal-ilmentatur u l-*appropriateness* u *suitability* tat-tranzazzjoni fic-cirkostanzi partikolari tal-ilmentatur hekk kif rikjest minn *Standard Licence Condition* 3.03(c).

Dan apparti l-aspett li l-analizi tal-eligibilità tal-ilmentatur bhala *experienced investor* kienet iffokata biss fuq jekk l-investitur kienx jissodisfa wiehed mit-tliet kriterji b'mod akkademiku, u mhux in konsiderazzjoni tad-definizzjoni kollha b'mod komplut u holistiku u bl-approfondiment necessarju li kellu jsir f'dan ir-rigward biex ikunu ikkunsidrati l-aspetti kollha rilevanti fir-rigward l-eligibilità tal-ilmentatur.

- f) Hekk kif imsemmi hawn fuq, il-provditur tas-servizz kien suggett ghal *Standard Licence Condition* 3.03 tal-*Investment Services Guidelines* li kienet tapplika dak iz-zmien fir-rigward tas-servizz li offra lill-ilmentatur. Din l-*Standard Licence Condition* tispecifika li:

"3.03 The Licence Holder shall act with due skill, care and diligence – and in the best interests of its customers and of the market. ....

c. except when acting on an execution only basis, the Licence Holder must take adequate steps to discover the personal and financial circumstances of:

- a Private Customer before making any recommendation as to the suitability of a transaction or service; or
- a Private Customer or a non-Private Customer before processing a discretionary transaction on his behalf;

When providing investment advice or portfolio management services, the Licence Holder must pay due regard to the customer's profile as detailed in the Client Fact Find drawn up in accordance with SLC 3.04, in order to ensure that the advice or portfolio management service provided is appropriate and suitable given the customer's particular circumstances.

Should for any reason, including the customer's specific instructions the investment transaction/s ultimately effected by the customer through the Licence Holder, do not fully match the customer's investment objectives and/or risk profile as detailed in the Client Fact Find, a record should be drawn up by the Licence Holder and signed by the client explaining the reasons/s for such discrepancy."

Hemm nuqqasijiet evidenti u materjali li johorgu min-naha tal-Bank f'dan irrigward. Il-parir li l-ilmentatur inghata mill-provditur tas-servizz biex jinvesti fl-LVMMPPF kien fuq il-bazi tal-*Fact Find* maghmula mill-Bank stess liema *Fact Find* tiddekrivi li l-ilmentatur ma kellux dipendenti meta l-ilmentatur kien il-kuratur ta' ibnu li kien il-qofol ghalfejn l-investimenti kollha kienu qed isiru.

Il-profil ta' riskju u l-attitudni ghall-investment tal-ilmentatur lanqas ma jista' b'xi mod jigi kklassifikat bhala wiehed avventuruz, hekk kif indikat fil-*Fact Find*, meta wiehed jikkonsidra l-oggettiv u r-ragunijiet ghalfejn l-investimenti kienu qed isiru fl-ewwel istanza, fejn dawn kienu ghall-interess u l-manteniment ta' ibnu li sofra debilità permanenti ta' 100% wara li kien involut f'incident tat-traffiku.⁹⁵

Il-Bank kien konxju ta' dan hekk kif johrog b'mod car fil-proceduri tal-kaz u mill-*affidavit* tal-ilmentatur. Ghalkemm l-oggettiv ta' diversifikazzjoni huwa wiehed importanti, dan ma jfissirx li dan il-kuncett kellu jintuza bhala raguni biex l-ilmentatur jigi offrut li jinvesti fi prodott immirat ghal *professional investors*.

Il-Bank ukoll naqas milli jaghmel l-investment b'mod adekwat fejn l-investment ma kellux isir fl-isem personali tal-ilmentatur izda f'isem l-ilmentatur bhala kuratur ta' ibnu.

---

⁹⁵ A fol 49 u 53

- g) Jigi nnutat ukoll li fl-*affidavit* tieghu l-ilmentatur sahaq li “*lanqas ma inghatajt ‘broucher’ jew materjal iehor informattiv dwar il-prodott*”.⁹⁶

Dan imur kontra dak li l-provditur tas-servizz kien obligat li jaghmel skont *Standard Licence Condition 3.03(h)* tal-*Investment Services Guidelines* li kienu applikabbli ghall-provditur tas-servizz dak iz-zmien li tirrikjedi li dan kellu jaghmel dan li gej:

“ensuring that customers and prospective customers are provided with adequate information on products sold or promoted by the Licence Holder.”

Il-verzjoni li ta l-ilmentatur ta’ kif inbiegh il-prodott ma gietx kontradetta mill-provditur tas-servizz.

Il-provditur tas-servizz kellu l-obbligu li jaggixi “*with due skill, care and diligence*” u fl-ahjar interess tal-ilmentatur hekk kif rikjest minn *Standard Licence Condition 3.03* tal-*Investment Services Guidelines* u, f’dan ir-rigward, il-provditur tas-servizz ma gabx evidenza konvincenti u sufficjenti li dan l-obbligu intlahaq hekk kif ragonevolment mistenni fir-rigward tal-ilmentatur, meta wiehed jikkonsidra d-diversi nuqqasijiet ampjament imsemmija hawn fuq min-naha tal-provditur tas-servizz.

Ghal dawn ir-ragunijiet l-ilment huwa wiehed ekwu, gust u ragonevoli u qed jigi milqugh sakemm dan huwa kompatibbli ma’ din id-decizjoni.

L-ilmentatur kien investa s-somma ta’ €26,000.03, li minnha inghata lura s-somma ta’ €17,776.79,⁹⁷ mal-Offerta. Wiehed jinnota wkoll li l-ilmentatur ircieva s-somma totali ta’ €221.62, bhala *net income* minn *dividend payments* mill-istess investment fl-LVMMPF.⁹⁸

Fic-cirkostanzi huwa meqjus li l-ilmentatur ghandu jitpogga lura fil-pozizzjoni qabel ma ghamel l-investment originali tieghu, u ghandu f’dan ir-rigward jiehu lura s-somma li tibqa’ li tammonta ghal €8,001.62.

---

⁹⁶ A fol 114

⁹⁷ A fol 33 u 100

⁹⁸ A fol 129

Ghaldaqstant, *ai termini* tal-Artikolu 26(3)(c)(iv) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Arbitru qed jordna lil *Bank of Valletta p.l.c.* jhallas lill-ilmentatur is-somma ta' tmint'elef u wiehed ewro u tnejn u sittin centezmu.

Bl-imghaxijiet legali mid-data li fiha l-ilmentatur ipprezenta dan l-ilment sad-data tal-hlas effettiv.

Bl-ispejjez kontra l-provditur tas-servizz.

**Dr Reno Borg
Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji**